

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg [nyelvi és fordítási politikánkat \[Link\]](#).

Jogorvoslati kérelem téves felülvizsgálata - 485/2008/(IG)(IP)PB. sz. ügyben hozott határozata

Határozat

Ügy 485/2008/(IG)(IP)PB - Vizsgálat megindítása 07/04/2008 - Határozat 16/12/2010

A panaszt egy olasz kutató nyújtotta be, aki elégedetlen volt a kutatási pályázatát elutasító határozat elleni fellebbezésének kezelésével. A panasz az Európai Kutatási Tanács (EKT) egyik első ajánlattételi felhívására vonatkozott. Az EKT-t csak 2007-ben indították, és a Bizottság azután is sokáig folytatta az ügynökség egyes feladatainak ellátását. Ebben az ügyben az ombudsman vizsgálata szempontjából fontos intézmény a Bizottság, pontosabban a Bizottság Kutatási Főigazgatósága volt.

A panaszos fő sérelme az volt, hogy a jogorvoslati bizottság, amelyhez a fellebbezését beküldte, figyelmen kívül hagyta egyes kulcsfontosságú érveit. A panaszos megítélése szerint a jogorvoslati bizottság nem vette figyelembe azt az érvét, miszerint a bírálók egyes kritériumokat tévesen alkalmaztak, illetve olyan kritériumokat alkalmaztak, amelyek nem tartoznak a tárgyhoz.

Az ombudsman indokoltnak találta a panaszos állítását. Ezért ezzel kapcsolatban kritikai észrevételt tett. Az ombudsman az összegzésben megemlítette, hogy a jogorvoslati bizottság – úgy tűnik – túlságosan szűk megközelítést fogadott el, aminek következtében lényegében figyelmen kívül hagyta azt a fontos kérdést, hogy a panaszos ügyében nincs-e ellentmondás a kritériumok és a konkrét értékelés között.

Az ombudsman ennek ellenére kiadott egy további észrevételt, amelyben megjegyezte, hogy a Bizottság sikeresen kezelt számos olyan kutatási pályázatot, amelyek jóval túlmentek a szóban forgó eljárásra előírányzottakon. Üdvözölte azt a tényt is, miszerint az új eljárásokban hozzáférést adnak a kérelmezőknek a független bírálók egyedi értékeléseihez. Ezzel fontos új átláthatósági szabály született az uniós ajánlati felhívásokra vonatkozóan, amit az ombudsman is helyeselt.



A panasz előzményei

1. Ez a panasz egy olasz kutatóról szól, aki elégedetlen volt azzal, ahogyan az Európai Kutatási Tanács (EKT), egy uniós végrehajtó ügynökség kezelte a kutatási javaslata elutasításáról szóló határozat elleni fellebbezését.
2. Az első értékelést követően az EKT arról tájékoztatta a panaszost, hogy javaslatát elutasították. A panaszos a hivatalos jogorvoslati eljárásnak megfelelően fellebbezést (a továbbiakban: jogorvoslati kérelem) nyújtott be. Az emlékeztetőket és az azokra adott válaszokat követően az EKT arról tájékoztatta a panaszost, hogy fellebbezése sikertelen volt.
3. A panaszos az európai ombudsmanhoz fordult, és az alábbiakban ismertetett állításokat tette.
4. A jelen ügy megértéséhez fontos tudni, hogy az EKT-t csak 2007-ben indították el, és hogy a Bizottság továbbra is jelentős ideig ellátta az Ügynökség néhány fő feladatát. Az ombudsman által a jelen ügyben végzett vizsgálat szempontjából az érintett intézmény a Bizottság, pontosabban a Bizottság Kutatási Főigazgatósága. Ez az ombudsmani határozat azonban több helyen is hivatkozik az EKT-ra, mivel a levelezés nagy részét hivatalosan ezzel az ügynökséggel váltották meg.

A vizsgálat tárgya

5. Az ombudsman vizsgálatot indított a következő állításokkal és állításokkal kapcsolatban:

Állítások:

(1) A panaszos fellebbezésével kapcsolatos határozat késedelmes volt, tekintettel az EKT azon ígéretére, hogy szeptember elején lezárja az eljárást, ami többletköltségeket okozott a panaszosnak;

(2) A panaszost a fellebbezési eljárás eredményéről tájékoztató levél nem válaszolt a panaszos által a fellebbezésében felhozott konkrét érvekre, nevezetesen arra, hogy:

a) a 3. bíráló hibát követett el, amikor a pályázók által *már* megszerzett csoportvezetői tapasztalatra vonatkozó kritériumot alkalmazott; és

b) A 3. értékelő a pályázati felhívásban és az *EKT pályázati útmutatójában előírtaknál szigorúbb normákat alkalmazott a „javasolt kutatási projekt minőségére” és annak „módszertanára”* vonatkozóan, különösen azért, hogy utalt arra, hogy a panaszos projektje nem kellően „pontos” és „jól meghatározott”, annak ellenére, hogy a pályázóknak csak a projektjavaslat tudományos és műszaki szempontjainak „rövid leírását” kellett benyújtaniuk.



Kérelem:

A panaszos számára meg kell téríteni azokat a többletköltségeket, amelyek a fellebbezésének elbírálásával kapcsolatos késedelem időszakában, azaz 2007. szeptember eleje és november 27. között merültek fel.

A vizsgálat

6. 2008. április 7-én az ombudsman felkérte az Európai Bizottságot, hogy nyilvánítson véleményt a panaszról. A Bizottság 2008. július 9-én nyújtotta be véleményét. A véleményt továbbították a panaszosnak, aki 2008. augusztus 25-én nyújtotta be észrevételeit.

Az ombudsman elemzése és következtetései

A. Késedelemre vonatkozó állítás és kapcsolódó követelés

Az ombudsman elé terjesztett érvek

7. A panaszos azt állította, hogy figyelembe véve az EKT azon ígéretét, hogy szeptember elején lezárja az eljárást, a panaszos fellebbezésével kapcsolatos határozat késedelmet szenvedett, ami többletköltségeket okozott számára. Ezzel összefüggésben azt kérte, hogy térítsék meg számára a 2007. szeptember elejétől november 27-ig tartó késedelem miatt felmerült többletköltségeit. Ezek a többletköltségek abból adódtak, hogy a jogorvoslati kérelem sikeressége esetén fizikailag közel kellett maradni ahhoz a helyhez, ahol az értékelési eljárás lehetséges folytatása megtörténne. A két kérdést a következő bekezdések együtt tárgyalják.

8. Véleményében a Bizottság megjegyezte, hogy a panaszos jogorvoslati kérelmét 2007. augusztus 8-án kapta meg. 2007. augusztus 9-én átvételi elismervényt küldtek. A jogorvoslati eljárás végeredményét 2007. november 27-én közzétették a panaszossal.

9. A Bizottság elismerte, hogy a fellebbezés elbírálása késedelmet szenvedett. Véleménye szerint a Bizottság elnézést kért a panaszostól a késedelemért. Rámutatott arra, hogy a késedelem a jogorvoslati kérelmek nagy számának és annak tudható be, hogy a jogorvoslati bizottság minden egyes kérelmet alaposan megvizsgált.

10. A szóban forgó állítás és állítás konkrét tartalmával kapcsolatban a Bizottság a következőket emelte ki:

a) Az átvételi elismervény fenntartást tartalmazott arra az időpontra vonatkozóan, amikor a jogorvoslati eljárás eredményei rendelkezésre fognak állni: „...és várhatóan 2007. szeptember elején lesz elérhető”. A Bizottság nem találta úgy, hogy ez határozott kötelezettségvállalásnak



tekinthető.

b) A köztes időszakban a Bizottság és a panaszos között kiterjedt levélváltásra került sor. A Bizottság 2007. szeptember 7-i levele különösen releváns volt. Egyértelműen tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben a jogorvoslati bizottság úgy határoz, hogy javaslatát újra kell értékelni, és ha javaslatát a második szakaszban megtartják, a második szakaszra vonatkozó szokásos határidő (2007. szeptember 17.) nem alkalmazandó. Azt is pontosította, hogy a kérelmezőt tájékoztatni fogják, amint a jogorvoslati bizottság meghozta határozatát.

11. Ezért a panaszos mindig tisztában volt mind a jogorvoslati eljárás státuszával (azaz azzal, hogy az késelelmet szenvedett), mind az eredmény bizonytalanságával. A Bizottság soha nem támasztott elvárásokat annak pozitív kimenetelével kapcsolatban.

12. Észrevételeiben a panaszos fenntartotta álláspontját.

Az ombudsman értékelése

13. Az ügy jelen része két kérdést vet fel. Az első arra vonatkozik, hogy *történt-e* késelelem, a második pedig az ilyen késelelem lehetséges *következményeire*.

14. Ami az első kérdést illeti, a Bizottság teljes mértékben elismerte a késelelem bekövetkeztét, és kifejtette annak okait. A Bizottság a panaszostól is elnézést kért a késelelemért. Az ombudsman ezért úgy véli, hogy ezt a kérdést megfelelően tisztázták és kezelték, és nincs szükség további vizsgálatokra.

15. Ami a második kérdést illeti, az Ombudsman osztja a Bizottság fent vázolt véleményét. A jelen ügghöz hasonló esetekben a pénzügyi ellentételezés csak akkor fizethető ki, ha a közigazgatás intézkedései arra késztették az érintett személyt, hogy releváns jogos vagy észszerű elvárásokat tápláljon, vagy ha a méltányossággal kapcsolatban kényszerítő megfontolások állnak fenn. A panaszos és a Bizottság között a jelen ügyben folytatott levelezés vizsgálatát követően az ombudsman úgy véli, hogy a Bizottság nem ösztönözte a panaszost arra, hogy fizikailag közel maradjon ahhoz a helyhez, ahol az újraértékelési eljárásra sor került, vagy – amennyiben a jogorvoslati kérelem sikeresnek bizonyult – ahhoz a helyhez, ahol a javaslat folytatására sor kerülne. Ezenkívül nem áll rendelkezésre olyan információ, amely arra utalna, hogy a jogorvoslati eljárás jellege vagy általában az a mód, ahogyan ezt az eljárást a felpereseknek bemutatták, észszerűen arra indíthatná a felperest, hogy arra számítson, hogy az ilyen költségeket késelelem esetén megtérítik. A fentiek fényében az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a kérelemnek nem lehet helyt adni.

B. A jogorvoslati kérelemre adott állítólagos nem megfelelő válasz



Az ombudsman elé terjesztett érvek

16. A panaszos azt állította, hogy a jogorvoslati eljárás eredménye nem válaszolt a fellebbezésében felhozott konkrét érvekre. A konkrét érvek összefoglalva a következők voltak:

a) a 3. bíráló hibát követett el, amikor a pályázók által *már* megszerzett csoportvezetői tapasztalatra vonatkozó kritériumot alkalmazott; és

b) A 3. értékelő a pályázati felhívásban és az EKT pályázati útmutatójában előírtaknál szigorúbb normákat alkalmazott a „javasolt kutatási projekt minőségére” és annak „módszertanára” vonatkozóan, különösen azáltal, hogy utalt arra, hogy a panaszos projektje nem kellően „pontos” és „jól meghatározott”, annak ellenére, hogy a pályázóknak csak a projektjavaslat tudományos és műszaki szempontjainak „rövid leírását” kellett benyújtaniuk.

17. Konkrétan a fellebbezésben a panaszos először is azt állította, hogy a 3. értékelő ellentmondott a felhívásnak az EKT pályázati útmutatójában meghatározott elveinek. A panaszos megjegyezte, hogy a 3. értékelő észrevételei (1) a *kutatásvezető csoportvezetői potenciáljára* és (2) a *javasolt kutatási projekt minőségére* vonatkoznak. A panaszos e két szemponttal kapcsolatban tett észrevételeket.

Első szempont:

18. Ami a *kutatásvezető csoportvezetői potenciálját* illeti, a 3. értékelő kijelentette, hogy "nem világos, hogy ebben a szakaszban megszerezte-e az összes szükséges készséget ahhoz, hogy egy igényes projekt vezetője legyen". A panaszos megjegyezte, hogy az EKT pályázóknak szóló útmutatója szerint „az EKT induló független kutatási támogatási rendszerének célja, hogy megfelelő támogatást nyújtson a kutatóknak abban a szakaszban, amikor létre kívánják hozni ... első független kutatócsoportjukat”. A panaszos azt is megjegyezte, hogy az EKT pályázati útmutatója szerint „az EKT Starting Grant ösztöndíjra pályázó kutatóknak bizonyítaniuk kell, hogy képesek független kutatási vezetővé válni”. A panaszos ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezőnek nem kellett *már* megszereznie az ahhoz szükséges összes készséget, hogy vezető szerepet töltsön be ahhoz, hogy jogosult legyen a támogatásra. A panaszos azt is megjegyezte, hogy a pályázóknak szóló EKT-útmutató szerint a támogatásra való jogosultsághoz „a kutatásvezetőnek abban a szakaszban kell lennie, amikor megalapozza függetlenségét (azaz meg kell kezdenie ... az első kutatócsoportját ...)”.

19. A panaszos azt is megjegyezte, hogy az EKT Advanced Investigator Grant Scheme célja, hogy támogatást nyújtson a „vezető kutatók által végzett kutatási projektekhez”, és „kiegészíti az EKT Starting Grant Scheme-et azáltal, hogy olyan kutatókat céloz meg, akik már független kutatásvezetőként telepedtek le [...]”. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy annak a pályázónak, aki már megszerezte a vezető szerephez szükséges valamennyi készséget (amint az a 3. értékelő jelentésében szerepel), az EKT Starting Grant Scheme helyett az EKT Advanced Investigator Grant Scheme-re kell pályáznia.

20. Összefoglalva, a panaszos azzal érvelt, hogy a 3. értékelő tévedett, amikor a pályázók által



már megszerzett csoportvezetői tapasztalatra vonatkozó kritériumot alkalmazta, és hogy a fellebbviteli szerv tévedett, amikor nem adott konkrét magyarázatot ezzel az érveléssel kapcsolatban, amelyet a panaszos a fellebbezésében előterjesztett.

21. A „javasolt kutatási projekt minőségét” illetően a panaszos megjegyezte, hogy a 3. értékelő kijelentette, hogy *„[a] javaslat érdekes, de nem mutat be meggyőző módon egy pontos, jól meghatározott és eredeti projektet. Az önenergiák és általában a keresztmetszeti csúcskorrekciók közötti kapcsolat minden bizonnyal ismert. A javasolt kísérleti mennyiségekkel való kapcsolat, különösen azokkal a rendszerekkel, amelyeknek nem triviális rendje van, mint például a csúcs-Tc szupravezetőkben lévő csomós folyadék, nem nyilvánvaló.* (utólagos kiemelés)

22. Az EKT pályázati útmutatója továbbá megállapította, hogy a pályázat egyik alapvető eleme *„a projektjavaslat tudományos és műszaki szempontjainak rövid leírása”*. A pályázóknak szóló útmutató azt is kiemelte, hogy *„a megadott információknak kellően átfogónak kell lenniük”*. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy egy kellően átfogó rövid leírás nem lehet egyszerre pontos és jól meghatározott. A panaszos ezért azzal érvelt, hogy a 3. értékelő azzal, hogy projektjére úgy hivatkozott, mint amely nem kellően pontos és jól meghatározott, nem tartotta tiszteletben a felhívás feltételeit.

23. A panaszos azt is megjegyezte, hogy a pályázóknak szóló EKT-útmutató szigorú méret-, elrendezési és formai követelményeket ír elő a pályázatokra vonatkozóan. Anélkül, hogy a szigorú követelmények teljesítése érdekében képleteket, rajzokat és grafikákat lehetett volna írni és csatolni, nem volt lehetőség a Reviewer 3 jelentésében említett „kapcsolatok” mélyreható megvitatására.

24. A panaszos hangsúlyozta, hogy a pályázóknak szóló EKT-útmutató az 1. szakaszban négy oldalt, a 2. szakaszban pedig tíz oldalt irányzott elő *„a projekt célkitűzéseinek, valamint tudományos és műszaki tartalmának leírására”*. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy a pályázóknak *„meggyőző módon be kell mutatniuk egy pontos, jól meghatározott és eredeti projektet”*, és részletesen meg kell vitatniuk a 3. értékelő jelentésében említett „kapcsolatokat”. Ennek a javaslat benyújtásának 2. szakaszában kellett megtörténnie, nem pedig az 1. szakaszban. A panaszos arra is rámutatott, hogy az EKT pályázati útmutatója a következőket állapította meg: *„2. szakasz: részletesen ismertesse a javasolt módszertant ... beleértve bármely újszerű vagy nem szokványos szempontot”*. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy a 3. értékelő által említett *„nem nyilvánvaló kapcsolatokat”* az 1. szakasz helyett a 2. szakaszban kellett/kellett volna megvitatni.

25. A panaszos azt is hangsúlyozta, hogy az 1. szakaszban a „módszertan” értékelési kritériuma azt követelte meg, hogy *„a felvázolt tudományos megközelítés megvalósítható legyen”*, míg a 2. szakaszban *„a javasolt kutatási módszertan átfogó és megfelelő legyen”*. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy ez azt bizonyítja, hogy a 2. szakaszban szükség van arra, hogy *„meggyőző módon bemutassanak egy pontos, jól meghatározott és eredeti projektet”*, a 3. értékelő jelentésében említett „kapcsolatok” mélyreható megvitatásával együtt.



- 26.** Végül a panaszos megjegyezte, hogy a kapott négy felülvizsgálat közül csak egy volt kedvezőtlen. A pályázóknak szóló EKT-útmutató szerint a pályázat általános pontozása az összes bíráló összesített eredményein alapulna. A panaszos azonban azt állította, hogy a 3. felülvizsgáló jelentése túlterhelte a többi felülvizsgáló jelentéseit.
- 27.** Véleményében a Bizottság a következő háttér-információkat nyújtotta be, amelyek fontosak az ügy vizsgálatához és megértéséhez.
- 28.** A panaszos javaslatát az Európai Unió hetedik keretprogramja "IDEAS" egyedi programjának legelső pályázati felhívására válaszul nyújtotta be. Az "Európai Kutatási Tanács (EKT) Starting Grants (StG)" elnevezésű pályázati felhívás (ERC-2007-StG) keretében összesen 9167 pályázatot nyújtottak be. Az EKT eredetileg 3000 pályázatra számított. A Bizottság kifejtette, hogy az EKT pályázatait egy kutatásvezető nyújtja be egy fogadó szervezet támogatásával, amely kötelezettséget vállalt arra, hogy sikeres pályázat esetén bevonja a kutatásvezetőt. A panaszos volt az egyik ilyen kutatásvezető.
- 29.** A pályázatok nagy számából adódó túlterheltség ellenére a pályázatok értékelése időben befejeződött. Egyes eljárások azonban késedelmet szenvedtek. Ez különösen igaz volt arra a jogorvoslati eljárásra, amelyben a panaszos részt vett.
- 30.** Az értékelési folyamatot az ERC pályázatok benyújtására vonatkozó szabályai, valamint az IDEAS egyedi programhoz kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárások (a továbbiakban: a szabályok) szabályozták.
- 31.** A 9167 pályázatból 559 pályázót kértek fel a második szakaszra vonatkozó javaslat elkészítésére és 2007. szeptember 17-ig történő benyújtására. Összesen 8235 pályázatot utasítottak el az értékelő szakértők ajánlása alapján. A fennmaradó részt támogathatósági okokból elutasították. Az EKT levélben tájékoztatta a kérelmezőket.
- 32.** Az EKT értékelési folyamatában magas szintű tudósokból álló testületek felelnek az egyes pályázatokra vonatkozó végleges ajánlásokért. Álláspontjukat független bírálók által készített írásbeli értékelésekre alapozzák. Az EKT értékelési jelentéseinek sajátossága, hogy tartalmazzák az egyes bírálók részletes észrevételeit. Ezt a döntést az átláthatóság és annak elismerése érdekében hozták, hogy az értékelésekben a véleménykülönbségek jogszerűek. A Bizottság úgy véli, hogy ezek a részletes információk hasznosak a felperesek számára. Fontos azonban emlékeztetni arra, hogy az EKT értékelő testületei együttesen fogalmazzák meg ajánlásaikat.
- 33.** Az első szakaszban elutasított 8235 javaslat (beleértve a nem támogathatónak ítélt javaslatokat is) 245 érvényes jogorvoslati kérelmet eredményezett (3%). A panaszos kérése ebbe a kategóriába tartozik. A jogorvoslati eljárást a szabályoknak megfelelően folytatták le, és egy hat tisztviselőből álló bizottságot vontak be, amelynek elnöke a Bizottság Kutatási Főigazgatóságának megbízott igazgatója volt. Minden egyes jogorvoslati kérelmet egyedi és mélyreható érdemi vizsgálatnak vetettek alá.



34. A szabályzat szerint a jogorvoslati eljárás az értékelési folyamatot és annak esetleges hibáit vizsgálja. A jogorvoslati eljárás nem vizsgálja a tudományos megítéléssel vagy a felülvizsgálók közötti véleménykülönbségekkel kapcsolatos kérdéseket. Következésképpen azon 150 kérelmező esetében, akik azért kértek jogorvoslatot, mert nem értettek egyet az egyes felülvizsgálók vagy a testület tudományos ítéletével, a jogorvoslati bizottság csupán azt ellenőrizte, hogy a szóban forgó felülvizsgáló rendelkezik-e a megfelelő tudományos szakértelemmel, és ha igen, elutasította a jogorvoslati kérelmet. A panaszos jogorvoslati kérelme e 150 ügy közé tartozott.

35. Ezzel szemben a bírálók és a bírálóbizottságok további vizsgálatokat végeztek, sőt újraértékeltek azokat az eseteket, ahol bizonyított vagy hiteles eljárási hibák merültek fel. Az ilyen hibák közé tartozik például, amikor a bírálók összetévesztették a javaslatokat, vagy olyan észrevételeket tettek, amelyek egyértelműen nem kapcsolódtak a vizsgált javaslathoz. E megközelítés eredményeként tizenöt pályázatot értékeltek újra, és egy pályázót felkértek, hogy nyújtson be pályázatot az értékelés második szakaszára.

36. Ami a jelen ügy konkrét állításait illeti, a Bizottság kijelentette, hogy nem ért egyet a panaszos azon álláspontjával, hogy a jogorvoslati eljárás nem vette megfelelően figyelembe a panaszos konkrét érveit. A Bizottság a következő megállapításokat tette.

37. Alapos vizsgálatot követően a jogorvoslati bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 3. értékelő által hozott ítéletek „tudományos szempontból jogszerűek”, és hogy a 3. értékelő nem követett el ténybeli vagy eljárási hibákat. A bizottság megerősítette, hogy az értékelést helyesen, a szabályoknak megfelelően végezték el. A Bizottság megállapította, hogy a Felügyelő Bizottság ezért hatáskörének megfelelően járt el.

38. A Bizottság a következő pontokkal egészítette ki a szöveget.

39. Nem igaz, amint azt a panaszos állítja, hogy az értékelés eredményét „túlterhelte” (azaz elsősorban meghatározta) a 3. értékelő véleménye. A többi felülvizsgáló észrevételei kedvezőbbek voltak, de csak mérsékelten. A pályázat összességében nem kapott elegendő támogatást ahhoz, hogy bekerüljön a 9167 benyújtott pályázat közül kiválasztott 559 pályázat közé.

40. Az oldalkorlátozások minden jelentkezőre egyformán vonatkoznak. Ezek a folyamat normális részét képezik [1].

41. A 3. számú bíráló az itt érintett kritériumok alkalmazása során nem követett el eljárási vagy ténybeli hibát, amikor a következőket állapította meg: „nem világos, hogy ebben a szakaszban [azaz a panaszos] megszerezte-e az összes készséget ahhoz, hogy vezető szerepet töltsön be egy igényes projektben”. Bár igaz, hogy az EKT "Starting Grants" pályázói csak két-kilenc év poszt-PhD kutatási tapasztalattal rendelkeznek, ennek ellenére egyértelműen rendelkezniük kell azokkal a tulajdonságokkal, amelyek a Starting Grant Project vezetéséhez szükségesek a tudomány élvonalában. Ebben az összefüggésben a 3. értékelő észrevételei helyesen foglalkoztak az értékelési kritériumokkal, és tükrözték a tudományos megítélés alkalmazását.



42. Észrevételeiben a panaszos fenntartotta állítását. Hangsúlyozta, hogy soha nem állt szándékában fellebbezni a bírálóbizottság tudományos ítélete ellen, hanem inkább az általa eljárási hibának ítélt hibát kívánta orvosolni. Kijelenti, hogy a Bizottság véleménye tartalmaz néhány hasznos információt, de továbbra is úgy véli, hogy a fellebbezéséről szóló határozat részletesebb is lehetett volna.

Az ombudsman értékelése

43. Mielőtt megvizsgálná a konkrét tényeket és érveket ebben az ügyben, az ombudsman helyénvalónak és hasznosnak tartja, hogy foglalkozzon néhány olyan történelmi vagy általános kérdéssel, amelyet a Bizottság a véleményében megfogalmazott. Ez elősegíti a kontextus jobb megértését, és hasznos háttérrel biztosít az EKT kutatási pályázatok kiválasztására vonatkozó eljárásainak jövőbeli vizsgálatához. Úgy tűnik továbbá, hogy ez összhangban van a panaszos egyik kívánságával, amely az EKT eljárásainak javítására irányul [2].

44. Először is az ombudsman el kívánja ismerni azt a tényt, hogy az EKT és a Bizottság a szóban forgó felhívásra benyújtott pályázatok igen nagy számával foglalkozott. A Bizottság véleménye szerint a beérkezett kérelmek száma (több mint kilencezer) háromszorosa volt a ténylegesen vártnak. Nagyon megnyugtató megjegyezni, hogy ezt a munkamennyiséget összességében megfelelő módon és időben kezelték. Általánosságban az ombudsman úgy véli, hogy a kérelmek nagy száma jelentős mértékű bizalmat fejez ki az ilyen kérelmek kezelésére vonatkozó uniós eljárások iránt. Az eljárások különböző pozitív aspektusai, amelyek közül kettőt az alábbiakban emelünk ki, minden bizonnyal segítenek megerősíteni ezt a bizalmat és az EU azon képességét, hogy előmozdítsa a jó kutatást. Valójában úgy tűnik, hogy az alábbiakban kiemelt pozitív jellemzők kéz a kézben járnak a Kutatási Főigazgatóság azon jelenlegi céljával, hogy javítsa a kutatókkal való kapcsolatát [3].

45. Az ombudsman különösen azt jegyzi meg, hogy a szóban forgó eljárások egy fontos módon javítják az átláthatóság normáit. Amint arra maga a Bizottság is rámutatott véleményében, az EKT-értékelések sajátossága, hogy részletes összefoglalót tartalmaznak *az egyes bírálókról*, és hogy ezt a döntést az átláthatóság érdekében és a véleménykülönbségek jogszerűségének elismerése érdekében hozták. Az ombudsman megjegyzi, hogy úgy tűnik, hogy a Bizottság ezt az érvelést nem korlátozza a tudományos értékelésekre, és valóban nincs ok arra, hogy ez így legyen. Ennek megfelelően úgy tekinthető, hogy az EKT értékelései fontos új átláthatósági normát határoznak meg az uniós pályázati felhívások értékelése tekintetében. Az ombudsman üdvözli ezt a fejleményt.

46. Tekintettel a fent említett átláthatósági jellemző újdonságára, nem meglepő, hogy utólag meg lehet határozni bizonyos további intézkedéseket, amelyeket hasznosan be lehetett volna vezetni e pozitív fejlemény kísérése érdekében. Hasznos lett volna például pontosabb utasításokat adni a bírálóknak; és hasznos lett volna magyarázó megjegyzést fűzni a kérelmezőkhöz az egyes bírálók véleményének jellegéről és viszonylagos jelentőségéről. A jelen ügy lentebbi vizsgálata e pontok szemléltetésére szolgál.



47. A fentiekén túlmenően az ombudsman megjegyzi, hogy a jogorvoslati kérelmek igen jelentős számának kezelése érdekében a Bizottság már korai szakaszban koherens módszertant fogadott el az ilyen kérelmek kezelésére. A jogorvoslati bizottság konkrétan ellenőrizte, hogy a szóban forgó javaslatot értékelő eredeti felülvizsgálók rendelkeznek-e a megfelelő tudományos szakértelemmel, és ha igen, elutasította a jogorvoslati kérelmet (beleértve a panaszosét is). Ez az egyértelmű és koherens megközelítés elvileg megfelelő ügyintézkedést jelent, mivel növeli az eljárás átláthatóságát és csökkenti az önkényesség kockázatát. Hasznos lett volna azonban, ha a kérelmek kezelésének ezt a pozitív aspektusát részletesebb utasítások kísérték volna. A jelen ügy további vizsgálata is ezt a tényt illusztrálja.

48. A jelen ügy tényállását illetően az ombudsman emlékeztet arra, hogy a panaszos kifejezetten úgy ítélte meg, hogy a jogorvoslati bizottság nem foglalkozott megfelelően azon érveivel, amelyek szerint a 3. értékelő hibát követett el, amikor a pályázók által csoportvezetőként *már* megszerzett tapasztalatokkal kapcsolatos kritériumot alkalmazott.

49. Az Európai Bizottság helyesen mutatott rá véleményében arra, hogy a jogorvoslati bizottság nem (újra)értékelheti a testületek és az egyes felülvizsgálók tudományos véleményét. Az Ombudsman megjegyzi, hogy ez a fajta korlátozás teljesen általános a fellebbezés és a felülvizsgálat kontextusában, és semmilyen módon nem kifejezetten a tudományos kérdésekkel kapcsolatos kérelmekre vonatkozik. Más kontextusokban – például más típusú pályázatok felvétele vagy értékelése során – nagyon hasonló „felülvizsgálati szabályokat” alkalmaznak annak érdekében, hogy tiszteletben tartsák a szóban forgó első értékelők „széles mérlegelési jogkörét”. Ilyen körülmények között nyilvánvaló okokból különösen fontos az eljárási szabályok teljes körű betartásának biztosítása. Ha az ügy érdemét önmagában nem lehet érdemben felülvizsgálni, az ellenőrző szervnek (akár közigazgatási, akár külső szerv, mint az ombudsman vagy a bíróság esetében) hallgatólagosan különös figyelmet kell fordítania az ügy eljárási vonatkozásaira.

50. A jelen ügyben a panaszos azzal érvelt, hogy „a kutatásvezető csoportvezetői potenciálját” *illetően a 3. értékelő kijelentette, hogy „nem egyértelmű, hogy ebben a szakaszban megszerezte-e az összes szükséges készséget ahhoz, hogy egy igényes projekt vezetője legyen”*. A panaszos megjegyezte, hogy az EKT pályázóknak szóló útmutatója szerint „az EKT induló független kutatási támogatási rendszerének célja, hogy megfelelő támogatást nyújtson a kutatóknak abban a szakaszban, amikor létre kívánják hozni ... első független kutatócsoportjukat”. A panaszos azt is megjegyezte, hogy az EKT pályázati útmutatója szerint „az EKT Starting Grant ösztöndíjra pályázó kutatóknak bizonyítaniuk kell, hogy képesek független kutatási vezetővé válni”. A panaszos ezért arra a következtetésre jutott, hogy a támogathatósághoz a kérelmezőnek nem kellett *már* megszereznie az ahhoz szükséges készségeket, hogy vezető legyen. A panaszos azt is megjegyezte, hogy a pályázóknak szóló EKT-útmutató szerint a támogatásra való jogosultsághoz „a kutatásvezetőnek abban a szakaszban kell lennie, amikor megalapozza függetlenségét (azaz meg kell kezdenie ... az első kutatócsoportját ...)”.

51. A panaszos azt is megjegyezte, hogy az EKT Advanced Investigator Grant Scheme célja,



hogy támogatást nyújtson a „vezető kutatók által végzett kutatási projektekhez”, és „kiegészíti az EKT Starting Grant Scheme-et azáltal, hogy olyan kutatókat céloz meg, akik már független kutatásvezetőként telepedtek le [...]”. A panaszos arra a következtetésre jutott, hogy annak a pályázónak, aki már megszerezte a vezető szerephez szükséges valamennyi készséget (amint az a 3. értékelő jelentésében szerepel), az EKT Starting Grant Scheme helyett az EKT Advanced Investigator Grant Scheme-re kell pályáznia.

52. Az Ombudsman úgy véli, hogy eltekintve attól a kérdéstől, hogy a panaszos fenti érvei pontosak voltak-e vagy sem, azok kellően világosak és ésszerűek voltak ahhoz, hogy konkrét és konkrét választ érdemeljenek. Konkrétan a panaszos meggyőzően illusztrálta, hogy *eljárási* kérdéssel foglalkozik, nevezetesen olyannal, amely magának a feltételnek az alkalmazhatóságára vonatkozik. A jogorvoslati bizottság azonban csak annyit válaszolt, hogy:

- "a 3. bíráló észrevételeit illetően a jogorvoslati bizottság megállapítja, hogy nem történt ténybeli hiba, és az ugyanazon javaslatra vonatkozó többi felülvizsgálattól eltérő egyedi felülvizsgálat nem minősíthető automatikusan tisztességtelennek"; és

A 3. bíráló tudományos szempontból jogos ítéletet mutat be.

53. A jogorvoslati bizottság e nyilatkozatok egyikében sem foglalkozott kifejezetten a panaszos fent említett panaszával. Az első állítás, ha egyáltalán releváns, csak úgy értelmezhető, hogy "tény", hogy a panaszos (már) nem rendelkezett az igényes projekt vezetéséhez szükséges készségekkel. És nem tartalmazott észrevételeket arra vonatkozóan, hogy formálisan szükség van-e ilyen (meglévő) készségekre. A második állítás, ha egyáltalán releváns, azt sugallja, hogy a panaszos igényes projekt vezetéséhez szükséges (meglévő) készségeinek kérdése (természettudományos) kérdés volt. Ez a nyilatkozat sem tett észrevételt arra a kérdésre vonatkozóan, hogy formálisan szükség van-e ilyen kapacitásra.

54. E nyilatkozatok egyike sem volt kellően releváns a panaszos által felvetett, fent említett és láthatóan érvényes kérdés szempontjából, illetve nem foglalkozott vele megfelelően. Ezért nem állítható, hogy a Jogorvoslati Bizottság megfelelően foglalkozott volna ezzel a kérdéssel.

55. Ezenkívül úgy tűnik, hogy a panaszos érvei jelentős érdemi érvekkel bírnak. Az értékelés eredményei alátámasztják ezt az értékelést. A négy bíráló közül a 3. bíráló volt az egyetlen, aki a „megszerzett” *készségek* feltételezett hiányára hivatkozott ahhoz, hogy „vezető *legyen egy igényes projektben*”. A 2. bíráló ezzel kapcsolatban egyáltalán nem tett észrevételt, az 1. és a 4. bíráló pedig a panaszos jó publikációs eredményeire hivatkozott, és arra a következtetésre jutott, hogy „jelentős *potenciállal* rendelkezik”. Amint azzal a panaszos érvelt, úgy tűnik, hogy a szóban forgó felhívás jellege nem igényelt „megszerzett *készségeket*” egy igényes projekt vezetéséhez. A "készségek" nagyon konkrét dolgok. Ez túlmutat a „potenciális” vagy „kapacitás” fogalmán, és lényegében azt sugallja, hogy az érintett személy már bizonyította konkrét képességét egy adott munka elvégzésére.

56. A Bizottság hasznos és őszinte véleménye ebben a vizsgálatban utalásokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy miért következett be a fent említett tévedés vagy hiba. Amint azt korábban



megjegyeztük, a jogorvoslati kérelmek nagy száma arra készítette a Bizottságot, hogy olyan módszert fogadjon el, amely szerint a bírálóbizottságokkal és bírálóikkal való bármilyen egyet nem értést a „tudományos ítélettel” vagy a „tényekkel” kapcsolatos egyet nem értésnek kell minősíteni, amely utóbbi nyilvánvalóan elsősorban súlyos hibákat, például a helytelen alkalmazás értékelését vonja maga után. Úgy tűnik, hogy ez a megközelítés a hatékonyság szempontjából túlságosan pragmatikus volt, mivel nem vette megfelelően figyelembe az ilyen eljárásokban általában vizsgált eljárási hibákat, például a kritériumok esetlegesen téves alkalmazását.

57. A Bizottság rámutatott, hogy az egyik felülvizsgáló észrevételei ellenére a végső értékelés kollektív alapon történt. Ez, formálisan szólva, pontos. Magától értetődik azonban, hogy a vizsgálóbizottság nem támaszkodhat olyan felülvizsgálók értékelésére, akik úgy tűnik, hogy értékeléseik során rossz feltételeket alkalmaztak, vagy más eljárási hibákat követtek el. Ez az, amit a jogorvoslati bizottságnak a jelen ügyben ki kellett volna vizsgálnia. Az ilyen vizsgálat konkrét eredményére hivatkozni kellett volna a panaszos jogorvoslati kérelméről szóló határozatában.

58. A panaszos második állításának második része szerint a 3. értékelő a pályázati felhívásban és az EKT pályázati útmutatójában előírtaknál szigorúbb előírásokat alkalmazott „*a javasolt kutatási projekt minőségére*” és „*módszertanára*” vonatkozóan. A panaszos véleménye szerint a 3. számú bíráló így tett, különösen akkor, amikor a panaszos projektjére úgy utalt, hogy az nem kellően „*pontos*” és „*jól meghatározott*” annak ellenére, hogy a pályázóknak csak „*rövid leírást*” kellett benyújtaniuk a projektjavaslat tudományos és műszaki vonatkozásairól.

59. Az ombudsmannak az állítás első részével kapcsolatos megállapításai erre a részre is vonatkoznak. Egy „*jól meghatározott*” projekt „*rövid leírással*” történő bemutatása valójában ellentmondásnak tűnik. A jogorvoslati bizottságnak ezt tudomásul kellett volna vennie, és eljárási hibával kapcsolatos sérelemként kellett volna azonosítania (amelyet kezelni kell), nem pedig a „*tudományos ítélet*” vagy a helytelen tények kifogásolásaként.

60. Az állítás mindkét részére vonatkozó fenti megállapítások fényében az ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy a jogorvoslati bizottság tévesen tartózkodott a kritériumok helytelen alkalmazásával vagy irreleváns kritériumok alkalmazásával kapcsolatos kérdés kivizsgálásától és kezelésétől. Ez hivatali visszásságnak minősült. Az ombudsman az alábbiakban ennek megfelelő kritikai észrevételt tesz. A kritikai észrevételt további kapcsolódó észrevétel követi.

61. Az ombudsman fenti megállapításainak lehetséges következményeit illetően emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt a Bizottság hangsúlyozta – a panaszos kérelmével kapcsolatos következtetéseket az illetékes testület együttesen fogalmazta meg. A 3. értékelő formálisan nem döntött a folyamat eredményéről. A szabályok és az ombudsman számára jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ezért nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a testület kollektív határozatát nyilvánvalóan olyan eljárási hiba befolyásolta, amely arra kötelezte az EKT-t, hogy újraértékelje a szóban forgó kérelmet.



C. Következtetések

A panasszal kapcsolatos vizsgálata alapján az ombudsman a következő kritikai megjegyzéssel zárja a panaszt:

A jogorvoslati bizottság tévesen tartózkodott attól, hogy a panaszos fellebbezésének megválaszolásakor foglalkozzon a kritériumok helytelen alkalmazásával vagy irreleváns kritériumok alkalmazásával kapcsolatos kérdéssel. Ez hivatali visszásságnak minősült.

A panaszost és az Európai Bizottságot tájékoztatni fogják erről a döntésről.

További megjegyzés

Az Ombudsman tudomásul veszi és méltányolja, hogy a Bizottság sikeresen, összességében megfelelő módon és időben kezelte a nagyszámú kutatási pályázatot. Megjegyzi továbbá, hogy azáltal, hogy a pályázók számára hozzáférést biztosítanak a független bírálók egyéni értékeléséhez, az eljárások fontos új átláthatósági normát határoznak meg az uniós pályázati felhívások tekintetében.

Ami a jelen ügyben a második állítással kapcsolatos megállapításait illeti, az ombudsman hálás lenne, ha tájékoztatást kapna a független felülvizsgálóknak és a jogorvoslati bizottságnak a kérelmek értékelésének és felülvizsgálatának módjára vonatkozóan jelenleg adott utasításokról vagy iránymutatásokról.

P. Nikiforosz Diamanduros

Kelt Strasbourgban, 2010. december 16-án.

[1] Ez a megjegyzés a panaszosnak a fenti 25. pontban említett pontjaira utal.

[2] A panaszos 2008. március 19-i e-mailje az ombudsmannak.

[3]

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/10/194&format=HTML&aged=0&language=EN>
[Link]

http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/communication_on_simplification_2010_en.pdf [Link]